

Korejas Republika (Dienvidkoreja)

Vispārīgā informācija

Oficiālais nosaukums:	Korejas Republika
Valsts iekārta:	prezidentāla republika
Galvaspilsēta:	Seula
Valsts valoda:	korejiešu

Teritorija

Platība:	99 720 km ² *
Krasta līnija:	2413 km*
Sauszemes robeža:	238 km*
Robežvalstis:	Ziemeļkoreja 238 km*
Administratīvais iedalījums:	8 provinces, 1 īpaša autonoma province, 1 īpaša pilsēta, 6 lielpilsētas
Lielākās pilsētas:	Seula, Pusana, Kvandžu, Tegu

Iedzīvotāji

Iedzīvotāju skaits (2010):	48 219 000**
Pieaugums (2010):	2,0%**
Nacionālais sastāvs (2007):	visumā homogēna, izņēmums - Dienvidkorejā dzīvo ap 20 000 ķīniešu*
Reliģijas:	budisti (24%), protestanti (23%), katoļi (8%), pārējie ticīgie (0,8%); neticīgie 44,2%*

Ekonomiskie rādītāji

IKP pēc valūtas kursa (2015):	1,26 triljoni EUR
IKP pieaugums (2015):	2,6%
IKP uz iedzīvotāju (2015):	22 950 EUR**
IKP PPP (2015):	1,68 triljoni EUR* (14. vieta pasaulē)
IKP PPP uz iedzīvotāju (2015):	33 400 EUR*
Eksports (2015):	490,1 miljardi EUR***
Imports(2015):	394,3 miljardi EUR***
Eksporta partneri (2015):	Ķīna 26%, ASV 13,3%, Honkonga 5,8%, Vjetnama 5,3%, Japāna 4,9%***
Importa partneri (2015):	Ķīna 20,7%, Japāna 10,5%, ASV 10,1%, Vācija 4,8%, Saūda Arābija 4,5%***
Eksporta produkti:	bezvadu telekomunikāciju aprīkojums, pusvadītāji, autotransports, datortehnika, metāls, organiskās ķīmijas un plastmasas produkti
Importa produkti:	elektronika un aprīkojums, nafta, metāls, transporta aprīkojums, plastmasas izstrādājumi
Galvenās nozares:	telesakaru ierīču, elektroiekārtu un aparātu ražošana, sakaru pakalpojumi, mašīnbūve, kuģu būve, metālapstrāde
Dabas resursi:	akmeņogles, volframs, grafiti, svina rūda
Ienākošās uzkrātās ĀTI (2015):	175,1 miljards EUR****
Izejošās uzkrātās ĀTI (2015):	268,3 miljardi EUR****
Valūta (2015):	Dienvidkorejas vons (KRW, ₩); 1EUR = 1 281 KRW
Fiskālais gads:	kalendārais gads
Inflācija (2015):	0,7%**
Bezdarba līmenis (2015):	3,5%**
Uzņēmumu ienākumu nodoklis:	25%

Papildus informācija

Tālsarunu kods:	+82
Interneta TDL:	.kr

* Central Intelligence Agency – www.cia.gov

** Statistics Korea - <http://kostat.go.kr/eng/>

*** Korea Customs Service - <http://english.customs.go.kr/>

**** The Bank of Korea - <http://www.bok.or.kr/eng/index.jsp>

***** Latvijas Banka – www.bank.lv

Dienvidkoreja (oficiālais nosaukums **Korejas Republika** (korejiski *Daehan Minguk*)) atrodas Austrumāzijā, Korejas pussalas dienvidu daļā. Ziemeļos tā robežojas ar Ziemeļkoreju, ar kuru tā līdz 1910. gadam bija vienota valsts ar nosaukumu Koreja. Rietumos, pāri Dzeltenajai jūrai, atrodas Ķīnas Tautas republika un dienvidos, pāri Korejas šaurumam, atrodas Japāna. Aptuveni puse Dienvidkorejas iedzīvotāju dzīvo galvaspilsētā Seulā un tās apkārtnē - trešajā lielākajā aglomerācijā pasaulē, kas ir arī Āzijas reģiona finanšu centrs.

Dienvidkoreja ir viena no pasaules senākajām civilizācijām, apdzīvota kopš vēlā akmens laikmeta. Pēc trīs Korejas karalistu apvienošanas mūsu ēras 668. gadā, līdz pat

Korejas impērijas sabrukumam 1910. gadā, Koreju kā vienotu valsti vadīja Goro un Jasionu dinastijas. 1910. gadā Korejas pussalu okupēja Japāna. 1945. gadā Korejas pussalu vienlaikus okupēja ASV un PSRS. Pussalas sadalīšanu divās okupācijas zonās pa 38. paralēli abas lielvalstis uztvēra kā pagaidu stāvokli. 1948. gada maijā dienvidos no 38. paralēles ASV okupācijas zonā notika vēlēšanas, un tika proklamēta Korejas Republika, kas nu kļuvis par vienu no Āzijas attīstītajām valstīm.

Dienvidkoreja ir industriāla valsts ar attīstītu militāro sektoru. Korejas Republika ir vairāku starptautisku organizāciju dalībvalsts (Apvienoto Nāciju Organizācijas, Pasaules Tirdzniecības organizācijas, Ekonomiskās Sadarbības un attīstības organizācijas un G-20 – divdesmit pasaules ietekmīgāko ekonomiku apvienības). Korejas Republika ir arī Āzijas un Klusā okeāna valstu ekonomiskās sadarbības organizācijas un Austrumāzijas galotņu tikšanās dibinātāja valsts, kā arī Amerikas Savienoto Valstu sabiedrotais, kas nav NATO dalībvalsts.

Dienvidkoreja ir viena no Āzijas bagātākajām valstīm ar augstu dzīves līmeni. Korejas Republikas ekonomika ir ceturta spēcīgākā Āzijas reģionā un trīspadsmitā lielākā pasaulē (Pasaules Bankas dati, 2009). Dienvidkoreja ir arī viena no desmit lielākajām eksportētājām pasaulē. Ekonomika balstās uz progresīvām tehnoloģijām un attīstītu infrastruktūru. Dienvidkoreja ir vadošais elektronikas, automobiļu, kuģu, iekārtu, petroķīmisko produktu un robottehnikas ražotājs pasaulē. Atpazīstamākie zīmoli ir *Samsung*, *LG* un *Hyundai-Kia*. Tā ir daudznacionāla valsts ar spēcīgu kultūras ietekmi reģionā. Tā nosaka modi un stilu Āzijā.

Dienvidkorejas ainavai raksturīgs kalnains reljefs, ar nelielām aramzemes platībām, jo zemienes, kas pārsvarā atrodas rietumos un dienvidaustrumos, aizņem tikai 30% no kopējās valsts teritorijas. Dienvidkoreju ģeogrāfiski var iedalīt četros reģionos: austrumu reģionam raksturīgas augstas kalnu grēdas un šaura krasta līnija, rietumu reģionam - plaši upju baseini, plata krasta līnija un pakalni; dienvidrietumos atrodas kalni un ielejas, bet dienvidaustrumos izpleties Naktonganas upes baseins.

Dienvidkorejai pieder aptuveni trīs tūkstoši salu, kas atrodas rietumos un dienvidos no pussalas, un tās pārsvarā ir mazas un neapdzīvotas. Lielākā no tām ir Čedžudo, kas atrodas ap 100 km attālumā no Korejas pussalas un nepilnus divus kvadrātkilometrus lielajā salā slejas Dienvidkorejas augstākā virsotne, neaktīvs vulkāns Hallasans (1950 m vjl.). Dienvidkorejā ir mitrs kontinentāls un subtropu klimats, vasarā ir spēcīgi nokrišņi. Galvaspilsētas Seulas vidēja gaisa temperatūra janvārī ir no -7°C līdz 1°C, bet jūlija vidējā gaisa temperatūra ir 22°C līdz 29°C.

Dienvidkorejas attīstību sekmējusi izglītība. Skolēniem obligāti jā mācās matemātika, dabas zinātnes, sociālās zinātnes, korejiešu un angļu valoda. Mācību gadā ir divi semestri, pirmais sākas martā un beidzas jūlija vidū, otrs sākas augusta beigās un beidzas februāra vidū.

Korejas Republikas Kultūras un tūrisma ministrija ar fondu palīdzību un izglītības programmām atbalsta gan tradicionālo, gan moderno mākslu. Āzijā populāras Dienvidkorejas filmas un mūzika. Korejas kultūrā svarīga nozīme ir tradicionālajai virtuvei, kas sakņojas budisma un konfūcisma tradīcijās. Korejiešu virtuvei raksturīgi rīsi, nūdeles, tofu, dārzeņi un gaļa. Maltītes neatņemama sastāvdaļa ir dažādas zupas.

